

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

EGYESÜLT, NEMZETI, KERESZTÉNY KISGAZDA- ÉS FÖLDMIVES-PÁRTI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 108 K, félévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Ideigl. felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországi feltámadásában.
Amen.“

Szemle.

Arcatlan szemérmelenséggel folyik a zsidó radikalizmus szervezkedése karöltve a liberalizmussal azóta, hogy koronázatlan pápájuk, Vázsonyi Vilmos újevkor nyilatkozott az öt körülöfölgő udvarlónak. Visszasírják, hazahívják! Egy év előtt csupa meghunyászkodás, alázatosság volt az egész palesztinai sereg, került a nyilvánosságot és még az utca járdájáról is letért, ha szembejött veled, keresztény felebarátom. Ma már... ma már, sajnos, neked kell letérned, ha beléjük ütközni nem akarsz. Alattomos szü módjára dolgoztak az uralkodó keresztény irányzat ellen sajátban, politikában, köz- és magánéletben eddig egyaránt, de most már lassanként előbujnak rejtett odvakból és átadják levelet, nyílt támadásba mennek át. Úgy gondolják, van már egy liberális miniszter, kinek háta mögül bátran küldhetik mérgezett nyilatkaikat a keresztény kurzus vezető férfiai felé. — Szegények, hogy tévednek, hisz épen mohóságukkal, mellyel a fejét felütő liberalizmus hydrája után kaptak, árulták el magukat. Ez a mohóság sok eddig lezárt szemmel járó magyar szeméit fogja felnyitni és előtte a napnál fényesebben feltárni, hogy a keresztény szellem pillanatnyi megingását a zsidóság szü-munkája idézte elő.

A zsidó-kérdést a kormány a legutóbbi időben igen lanyhán és kesztyűs kézzel kezelte, majd csak hogy nem elaludni hagyta. Úgy látszik, ettől kapott bátorságot Barta (Binéth) ál-, államtitkár — ár is egy ötszáz-ezer körönas zsarolásra. Mindez csak szerencse, mert ha a kormány csitítgatja is a zsidó-kérdést, a bíróságok nyíltan foglalkozhatnak vele, van rá naponként elég mód és alkalom. Vajjon most is büszkék lesznek-e még Barta (Binéth) „államtitkár“ úrra hűsorsosai? Lehet! Mert hisz ő csak egy kissé „mellé fogott“ az ügynek, különben teljesen faja „üzleti szellemében“ dolgozott. Nem csalt, de zsarolt. Úgy látszik, ez is liberalizmus, zsidó szemmel nézve. Hisz ok Jehovát is megsáhnák, mert úgy mondják, hogy onnét felülről a 6-ost 9-nek látni.

Bognárt

idényre, esetleg éves konvencióra keres az ajkai úradalom intézősége Ajka.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Népszövetségi gyűlés Milanóban.

Milano, jan. 15.

Az olasz népszövetség gyűlésére egybehívott értekezlet előtt az egyes államok képviselői kifejtették azokat az okokat, melyek akadályai annak, hogy Európában rendezett viszonyok uralkodjanak. Az értekezlet előtt Miklós Ödön, Magyarország képviselője vázolta hazánk helyzetét és azt indítványozta, hogy küldjenek ki Magyarországra bizottságot, amely tegye vizsgálat tárgyává, hogy jogosult-e a békeszerződés különböző rendelkezése. A magyarság 30%-át más államokba kebelezték be; a magyarságnak tehát különös érdeke fűződik a kisebbségek védelméhez.

Tula, jan. 15.

Damba osztrák képviselő a saint-germaini békeszerződés revízióját követeli, mert ez az oka annak, hogy Ausztria újjáépítése lehetetlenné válik. Dernburg német képviselő kijelentette, hogy az Ausztriával való egyesülés Németországra nézve az érzelmeik követelése. Ezt azonban csak a szerződő felek hozzájárulásával lehet keresztülvinni. Ezután Dernburg Németország rendkívül aggasztó helyzetét vázolta.

A fiumei kérdés.

Fiume, jan. 15.

(M. T. I. jelentése.) Az autonóm és a szocialista párt gyűlést tartott Fiumében, melyen az elfogadott határozati javaslatnak igyekeztek érvényt szerezni. Visszautasítanak mindenféle annexiók követelést és követelik a legionisták kivonulását Fiuméből és a lakosság lefegyverzését. A határozati javaslat még azt is mondja, hogy Fiumében a jugoszláv kormánnyal egyetértve kell rendet teremteni.

A mezőrendőrség megerősítése.

Budapest, jan. 15.

A M. T. I. jelenti: A földmivelésügyi miniszter felhívta a járási főszolgabírókat és a polgármestereket figyelmét a mezőgazdaságról és a mezőrendészetről szóló törvényekre, mely szerint minden egyes község és város annyi mezőrendőrt és szőlőort köteles alkalmazni, amennyivel a mezőkön, illetőleg szőlőkben levő ingó és ingatlan vagyont biztosítani tudják.

A bolsevizmus.

Nem kell e szónak jelentését fejtegetnem, habár idegen hangzásu is, mert — sajnos — ép oly ismert előtünk, mint akár a pestis, vagy a kolera. A különbség sem sok közöttük. A kolera és pestis az emberi testet fertőzi meg és pusztítja el; a bolsevizmus a lelket öli meg.

Vannak az évek bizonyos periodusai, midőn a bolsevizmus réme újra és ismét felüti fejét és foglalkoztatja az emberiséget, akárcsak valamely pusztító járvány, vagy betegség.

A bolsevizmust egész 1918-ig mint tisztára orosz kérdést tekintették; ma már európai kérdéssé nőtte ki magát. Eddig könnyedén, felületesen fogták fel a kérdést, de Wrangel hadseregének veresége és bomlása óta eloszlottak azok az optimista remények, hogy a bolsevizmust izolálni tudják és hogy az ott, a szülőföldjén: Oroszországban fog elpusztulni. A vörös hadsereg, mely eddig Oroszországban tombolt — úgy mondják —, Európa ellen készülődik. Ez valószínű is. Mert hisz mi a kommunizmus végső célja? Meghódítani az egész földkerekséget és „felszabadítani“ az összes „proletárokat“.

Két teljesen ellentétes világnézet áll egymással szemben: a kapitalista európai és az Oroszországból „világhódító“ útjára elindult bolsevista nézet. Az előbbi az emberiség eddigi életmódját, berendezkedését, kultúráját stb. fokozatos fejlődés útján akarja minél jobbra, tökéletesebbé tenni; az utóbbi minden eddigit helytelennek, rossznak tart, tehát rombolni akar és azután — ha tudna — a romokból teremteni.

Felvetődött a kérdés: miként lehetne a két ellentétes felfogást kiegyenlíteni? Békés úton, avagy fegyverrel?

Hogy Európa betródjoljon a bolsevizmus pusztító rákfenéjének: nem valószínű, sőt kizárt dolog. A szovjet Oroszország pedig egy esetleges békekötés esetében is teljességgel megbizhatatlan, mert a polgári (szerintük „burzsoá“) államokkal kötött szerződést nem tekintik szerződésnek, illetve reá nézve kötelező szerződésnek. És ha esetleg aláírnak is egy ilyet, ez a bolseviki felfogás szerint csak addig tartandó be, míg egy adandó alkalommal ismét fegyvert foghatnak. Tehát a végső kiegyenlítés teljes lehetlenség. Ha pedig épenséggel sikerülne is egy békekötés, akkor is örökösön ott áll Keleten a félelmetes orosz kolosszus, mely minden pillanatban újabb pusztító dögvészt lehelhet Európára.

Ezek után tehát azt az egyetlen és célravezető álláspontot kell elfoglalnunk, hogy ki kell irtani a népek családjából a bacillus-hordozót, bármi módon és eszközzel, mert csakis így menekülhetünk további megfertőzésektől és az esetleges pusztulástól. Ezt a bacillus-hordozót, az orosz bolsevizmust pedig, a mai stádiumában csakis fegyverrel lehet ártalmatlanná tenni. Feltétlenül szükség van egy nemzetközi európai hadseregre, mely az operációt végrehajtja. Csakis ez után az operáció után lehet Oroszországban a tulajdonképeni gyógyítási folyamatot megkezdeni és visszaállítani a rendes civilizált államrendszert, romjaiból felépíteni a dolgozók államát, melyben a fizikai munkásság is teljes szabadságot élvez és a szellemi munkások is visszanyerhetik az őket képzettségük-nél fogva megillető vezető pozíciókat.

Mindezt belátták az összes európai vezető politikusok. De lássuk, mit tettek eddig a fenyegető veszedelem elhárítására? Jó tanácsokat osztogattak, elpredáltak jó néhány milliót gyenge, használhatatlan hadseregekre. Őket ma jobban érdekli Nyugatmagyarország kérdése és a Ruhr-vidék újabb megszállása, mint Európa egyetlen és legnagyobb veszedelme: az orosz bolsevizmi veszedelem. Franciaország, Németország, Szerbia, Törökország több millió orosz menekültet tápiál, sőt még Magyarországnak is jutott az elgyötört, nyomorult emberekből. De mindez nem érdekli az ántánt-hatalmasokat. Tovább bolygatják Középeurópa térképét és talán majd csak akkor fognak észbekapni, ha „iam proxima ardet Ukalegon”... akkor pedig alighá későn nem lesz.

Minket, szegény, elgyötört magyarokat is közelebről érdekel ez a kérdés, mert hisz itt áll határaink közelében ismét a pusztító betegség, pedig még alig lábadoztunk ki belőle. Azonban mégis kevésbé annyira, mint Európa többi államait, melyek Oroszországgal határosak, mert mi már keresztülfestünk a betegségen és — ép úgy, mint a tifuszról felépült — immunisebbek vagyunk vele szemben, mint mások és nehezebben kapjuk meg.

Am hadd csinálják a „győző” nagyhatalmak továbbra is kisdéd osztogató és fosztogató játékaikat Európa térképe felett; mi legyünk ébren és tegyünk meg minden óvintézkedést, hogy újra meg ne kapjuk a rettenetes betegséget, mert akkor halálos lesz.

E tárggyal kapcsolatban egy dologra még ki kell térnem, mely ma egy elsőrangú társadalmi kérdés... Sokan, ezren és még sok ezren vannak, kik a kormányzó amnesztia-rendelete folytán a rájuk kiszabott büntettek egy részének elengedése után visszatérnek ismét a társadalomba. Ezek a bolsevizmus rettentő betegségének lábadozói. Ügyeljünk rájuk, nehogy visszaessenek betegségükbe! Fogadjuk őket, mint megtérőket szeretettel, segítsük őket munkaalkalmakhoz, foglalkozáshoz; újítsuk, erősítsük meg lelkükben a haza és vallás iránti szeretetet. Vezéreljen bennünket a biblia azon fenyesítő kitétele, hogy „az Ur nem akarja a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen”. Legyen irányító szövéteknünk társadalmi munkánknál az az elv, mely

az összes és így a mi büntető jogunknak is alapelve, hogy a büntetés célja nem a szenvedés és fájdalomokozás, hanem a javítás.

Aki tudatlanságában félrevezetett tevelygő lett, kit a vörös áradat hullámai akarát nélküli gyenge bábként magukkal ragadtak és tetteitől őszintén megvezekelt, megbűnhődött, de megtért; tegyük ismét a társadalom munkás, hasznos tagjává és ne egy lenézett, megbélyegzett egyeddé. Ha tetteinkben, a velük való bánásmódban a humanitás álláspontjára helyezkedünk és megmutatjuk, hogy mi vagyunk testvéreik és nem az őket elbolondító „felszabadító népröbűnök”, akkor erős reményünk lehet arra, hogy bennük, a megtértekben támogató bajtársakra fogunk lenni, ha esetleg a veszély közelünkbe ér.

De vigyázó éber szemünk be ne csukódjék és ha egy újabb bolsevista bélpoklosra lel, ne érezzen szánalmat annak elpusztítására.

D.

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

Örök ár, évi bér megállapítása.

Ha a tulajdonos, valamint a kielégített, nemkülönben az egyéb telegkönyvi érdekeltek megegyeztek, az egyezség az Országos Földbirtokrendező Birósághoz jóváhagyás végett felterjesztendő. Ha a megváltási ár tekintetében nem jön létre egyezség, mert mondjuk mindkét fél érdeke ammellett szól, hogy az ár a megváltáskor ki ne fizetessék, az esetben az ármegállapítást legfeljebb 10 évre el lehet halasztani, de szükség esetén előleg fizetendő. Ily esetben a megváltást szenvedőnek megfelelő hasznóbér vagy évjáradék fizetendő készpénzben, vagy terményekben. Ha a hasznóbér, vagy az évjáradék tekintetében egyezség nem jön létre, az esetben ezt az Országos Földbirtokrendező Biróság állapítja meg. Indokolt esetben ez fölemelhető. Az évi hasznóbér május és november 1. napján esedékes.

A megváltási ár.

Ha az árra nézve jogerős egyezség nem jön létre, a megváltás árát vegyes bíróságnak kell megállapítani. Minden más kérdésben az Országos Földbirtokrendező Biróság végérvényesen dönt. A vegyes bíróság az ingatlan fekvése szerinti törvényszéknél alakul. Ha véletlenül több törvényszék területére esik a kérdéses ingatlan, az esetben az a törvényszék fog határozni, amelynek területén az ingatlan nagyobb része fekszik. Kétség esetén az Országos Földbirtokrendező Biróság jelöli ki az illetékes bíróságot.

Fellebbezés.

A vegyes bíróság határozata ellen annak közlésétől számított 15 napon belül a m. kir. Kuriához van fellebbezésnek helye, amely azután végérvényesen dönt. A törvény célja ezzel az, hogy az eljárás az ügyek természetére való tekintettel gyorsan fejeztessék be. A bírósági eljárásnak költségei az arra okot adó felet terheli.

Ármegállapítás.

A megváltási ár gyanánt az ingatlanok az ár megállapításakor meglévő teljes értéke térítendő meg. Az ármegállapításnál irányadó a rendes gazdálkodással járó haszon, a már teljesített gazdasági munka, a vetés, vagy a netán lábon álló termés stb. Ha az ingatlan a törvény életbelépését megelőzően két éven belül cserélt

gazdát, akkor a szerződési vételár az irányadó, hozzáadva a szükséges és hasznos beruházások meglévő értéke és a gazdasági haszonban meg nem térülő időközi kamatoknak az összege.

Kegyűri terhek.

A megváltás árának megállapításakor gondoskodni kell a kegyűri terhektől való mentesítéssel, különösen ott, ahol a megváltott földbirtok számos kisbirtokos kezébe kerül. Szükség esetén a kegyűri terhet az állam átveheti. A kegyűri terhektől való mentesítés történelmilek megfelelő ingatlanok a kegyűri terhek fedezésére való leköltésével is. Továbbá figyelemmel kell lenni a megváltott földbirtokon esetleg nyugvó olyan (pl. nyugdíj, végkielégítési stb.) terhekre, amelyek a telegkönyvből ki ne tűnnek vagy, amelyek egészben, vagy részben a megváltott ingatlanból fedeztettek ugyan, de a megváltás után is a megváltást szenvedőt terhelnek.

— Folytatása jövő számunkban. —

Megfizetünk.

Szemünkben néma dac, arcunkon elfojtott Haragpir ég, lángol,
Jobb kezünk öklöben: úgy várjuk a napot
E bús éjszakából;
Mikor az óránk út s megmozdulhat e kar,
Megfizetünk, adós nem marad a magyar!

Hivány férchatár az a sáv, mit örökre
Rab-bilincnek szántak:
Nem roszdásul ezerevas szent földjére
Megcsúfolt hazánknak.
Elsőpri azt, mint föld- s menyrengető vihar,
Ha talpraáll-s újra megindul a magyar!

Zöld asztalnál kötött zugvásári dízet,
Rongy papiros-béke —
Rajt lehet mitőlünk valamennyi nemzet
Cifra nagy pecsétje —
E földön, melyé dicső nagy ősoket takar,
Csak egy: — vér — szerződést becsült minden magyar

Halottí tort ílnek... pedig a csonka test
Szíve még él, dobog,
E szív s e szívben a húnszeretet
Csodát művelni fog.
Mikor az óránk út s megmozdulhat e kar,
Négy felé sújt!... s győzni fog a feltámadt magyar!
Willmann József.

Dévény gyásza.

Ott, ahol az öreg Duna az egykor büszke Ausztria határát átlépi és első csókjával érinti az édes magyar földet, állít egy hatalmas, egetverő oszlop, a magyarság nemzeti madarával, a kiterjesztett szárnyú turullal tetején: a devényi milleniumi emlék. Ki ne ismerte volna, ki ne csodálta volna meg, kit egyszer újra erre vitt... Ma?!... Édes jó magyarom, ha kényszerből éppen erre jársz; egy romot, egy törmelékhalmazt fogsz látni. Hiába keresed a büszke oszlopot, mely ezer esztendő dicőségünk hirdeti, hiába tekint könnytől homályos szemed a magasba... lelked csak fájdalom és keserv ül meg, felemelt tekinteted csak büffelhős eget lát... míg lábaid előtt romhalma hever. Eddig az egek villámai elkerülték, csak napugár, csillagfény pihent meg a büszke oszlopon, ma föld porában fekszik... Aljas a gyávalelkű pribékek, kik homályban kullognak, mint a dögszagra gyűlö éji vad — felrobbantották, rombadöntötték dicőségünk hatalmas magasságban, messze ragyogó emlékeit. Pribékek és gyáván agyarkodó gazemberek lehetnek csak azok a hirdás szerinti „ismeretlen tettesek”, akiknek nincsen nemzeti önértékük, büszkeségük, becsületük. Becsületlen nép tiszteltetben tartja dicsőn elesett ellenségét holttestek és kétszeres becsületben az elesett ellenség teteme

felett álló emléket. A dévényi oszlop halott Magyarország teteme felett álló emlék volt; ezt döntötték le, ezt becstelennítették meg. Az élők nem tudtak hatalmassá lenni: a halton állottak boszut. Aljas boszut! Teljesen reájuk vall!

Magyarom! ha sorsod szeszélye arra a dunapartra visz, hol nemzeti dicsőségünket ma már csak egy kis romhalmaz hirdeti; kalapod levéve, kezéd összetéve, Isten szabad ege alatt mondj egy fohászt:

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.”

Én is hiszek és hiszem azt, hogy a porba hullott dévényi büszke turul madár nem sokára a porból megéledve a Kárpátoktól le az Adriáig, a szomorú dévényi temetőtől a Vaskapuig fogja diadalmas szárnyait csaltogtatni. Erre segíjjen minket a magyarok nagy Istené.

LEGÚJABB.

Bartha-Binét és társai ügye.

Budapest, jan. 15.

A rendőrséghez óránként érkeznek újabb feljelentések Bartha Jenő ellen, amelyek leginkább Erdélyi Zoltán rendőrkapitányt terhelik. Különösen érdekes Löwinger Adolf bérkocsitulajdonos vallomása, akivel Bartha 4 lovat vásároltatott 400.000 K-ért, de sem a lovak árát, sem a 65.000 K-t, amibe a lovak eltartása került, nem fizette meg.

A bécsi postás-sztrájk.

Budapest, jan. 15.

A bécsi postás-sztrájk átterjed a telefonra is. Ma hajnali félhárom óra óta a budapesti telefonközpont nem kap összeköttetést Béccsel.

A cseh szokol-egyesületek működése.

Prága, jan. 15.

A Magyar Curir közli, hogy a cseh szokol-egyesületek prágai központja ma adta ki hivatalos jelentését a felvidéki szokolok múlt évi működéséről. Eszerint a felvidéki szokol-egyesületei a múlt évben különösen a panszlavizmus érdekében fejtettek ki nagyobb tevékenységet. Az iskolák tantermeiben tartották előadásait. Munkájuk a tanulók és a serdülő ifjuság körében hálás talajra talált. A magyarság sajtó testező és sport-egyesületeiben készült elő a jövő harcra.

A legfelsőbb francia haditanács.

Páris, jan. 15.

A M. T. I. jelenti: A külügyminiszter javaslatára a köztársasági elnök január 11-én kelt rendeletével a legfelsőbb haditanács tagjaivá a következőket nevezte ki: Joffre, Foch és Petain francia marsallokat; Farnche, Dechperée, Humbert, Maistro, Berthelot, Guilenot, Fajdle, Mougin, Debeney és Degontfle tábornokokat.

Pápa közelében 50 kis hold szántóföld eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Az ÉME gyűlése.** Az Ébredő Magyarok Egyesülete — mint múlt számunkban jeleztük — vasárnap délután fél 4 órakor a Griff-szálló nagytermében közgyűlést tart. A megnyitó beszédet Mesterházy László ev. lelkész tartja, beszélni fognak még Budaváry László nemzetgyűlési képviselő, Lenkey Lehel orsz. egyesületi igazgató és Zalán Menyhért bencés tanár. A gyűlés keretében a régi tisztikar és választmány leletési mandátumát s megválasztják az új választmányt, amelyből az új tisztikar is kikerülmi fog. A fontos gyűlést Pápa város keresztény közönségének figyelmébe ajánljuk.

— **Olvasóink figyelmébe.** Kiadóhivatalunknak szüksége van lapunk múlt évi 10., 11., 12., 13., 14., 15. számaira. Tisztelettel felkérjük t. előfizetőinket, kiknél ezen lap-példányok esetleg megvannak és ezeket nélkülözhetik, sziveskedjenek azokat kiadóhivatalunk címére megküldeni. A lapok árát és a postaköltséget készpénzzel és köszönettel fogjuk megtéríteni. Tisztelettel a „Dunántúli Hazánk” kiadóhivatala Pápa, Jókai-utca 15.

— **Levél a szerkesztőhöz.** Vettük a következő sorokat: „Kedves Szerkesztő Uram! Vagyontalan a gazdaközönségünk. A sajtómból szivesen fizetek elő, mert Ön az új haza fundamentumát építi a kisgazdák védelmévé! Segítse az Ég Ura! Sajnos... megnyeltem megfordítva még minden. Az állapotok már türethetlenné fajulnak. Gyarló népünknek az Önök lapjára volna nagy szüksége. De hát butaságban nevelték. Ha szabadna kérem a földműves szövetség értesítőjét, illetve alapszabályait, szövetségbe tömörülés és előfizetések gyűjtése a céloom az értesítő átnevezése által. Győrszentmárton, 1921. jan. 10-én. Tisztelettel Pazdavi József gazdaköri elnök.”

— **A Polgári Kör** e hó 23-án délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre a Kör t. tagjait ez úton hívja meg az **elnökség.**

— **Az irredenta szobrok leleplezését ismét elhalasztották?** Megbízható helyről nyert értesülés szerint, a f. hó 16-ára tervezett irredenta szobrok leleplezését ismét elhalasztották. Nem tudhatjuk, kinek vagy mi-nek a hatása alatt történt az ünnepség elhalasztása, de ha ismét valamelyik Budapesten üdülő nemes misszió tiltakozott a leleplezés ellen, úgy ha az arra illetékes faktorok nem tudják, vagy nem merik visszautasítani a szemtelen beavatkozást, úgy tűnjenek el a szereplés színteréről, menjenek vissza oda, ahonnan elbujtak s engedjék át helyüket azoknak, akik a megkunyászkodás és hajlongások helyett oda-harsogják a kellemes vendégeknek: az én házam az én várom!!

— **Törvényjavaslat az italmérésről.** Hegedűs Loránt pénzügyminiszter a fent említett törvényjavaslatról a következőket mondotta egyik lap tudósítónak: „Félreértések elkerülése végett kijelentem, hogy bár az elődöm által készített italmérisi illeték törvényjavaslat ellen lettek volna kifogásaim, mivel azonban a kormányzópart a javaslat tárgyalását kívánja és pénzügyi programom szempontjából nem aggályos, ezt a javaslatot vesszük első sorban tárgyalás alá”. Eszerint február hó közepe felé tárgyalják a nemzetgyűlésen a törvényjavaslatot, s ezután emelik az italmérisi illetéket, s jön az italmérisi engedélyek revíziója.

— **Enyhe tél.** A mostani rendellenes időjárás folytán a gyümölcsfák egyrésztnek rügyei erősen duzzadni kezdenek. Félt, hogyha az időjárás ilyen enyhe marad, a gyümölcsfák rügyezni kezdenek és később a hidegebb idő beálltával elfagynak. A földművelésügyi miniszterium felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy ajánlatos a hernyózást már most elvégezni, mert a hernyók a mostani melegebb időjárás folytán előbb kelnek ki és akkor igen nagy kárt tehetnek a gyümölcsösökben.

— **Az ev. leányegylet vasárnap, f. hó 16-án est 6 órakor estélyt rendez a következő műsorral:** 1. Szavai Horváth Mancsi. 2. Alkalmi beszédet tart Gáncs Aladár székesfehérvári lelkész. 3. Szavai Englert Rózi. 4. Énekel Hiltter Anna, zongorán kiséri Molnár Annus. 5. Melodráma. Előadja Hodik Imre, zongorán kiséri Csernussák Olga. 6. Szindarab. Előadják Huszár Imre, Mód László, Huszár József, Szabó Géza, Mayer Idus és ifj. Nánik Pál. Helyárak: 1—3. sorban 20 K, 4—8. sorban 15 K, 9—13. sorban 10 K. Állóhely 6 K. Jegyek 1/5-től válthatók a pénztárnál. Az estély jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak.

— **Megjavítják az utakat.** Utón-utfélen hallottuk már úgy a helybeli, mint a vidéki közönség jogos panaszát, a városba vezető utak használhatatlansága, illetve rossz karban tartása miatt. Mint illetékes helyről értesülünk, a városi tanács most elhatározta, hogy amennyire a viszonyok és a költségvetés megengedik, megvalósítja régi tervét s az utakat megjavíttatja. Erre a célra már 100 wagon bazalt követ sikerült lekötöni a sági bányában. Az utak javításához szükséges anyagok szállításánál nagy hasznát veszi a város a beszerzett teherautónak, mellyel nagyon sok fuvar költséget takarít meg. A kidolgozott terv szerint, először kerül javítás alá a Veszprémi-ut. A város vezetősége ígéretet kapott Veszprémben arra nézve is, hogy a veszprémi Államépítészeti hivatal az úthengereleshez szükséges gépet annak idején a város rendelkezésére bocsátja.

— **Kitisztítják a tapolcazfői vízműveket.** Köztudomásu, hogy a tapolcazfői vízművek már nem a legjobb állapotban voltak, s ugyancsak szükségessé vált az azok kijavítására. A városi főmérnök most személyesen is meggyőződött az esetleges hiányokról, és ennek eredményeképpen el lett határozva a vízművek kitisztítása.

— **A nuncius adománya.** Schioppa Lőrinc pápai nuncius a katolikus egyetemi hallgatók Szent Margit Köre részére a kör alapjának gyarapítására 20.000 K-t adott át a kör egyházi elnökének.

— **Cipő-akció.** Megemlékeztünk már arról a nemes akción, melynek célja lehetőség szerint a szegényebb néposztály gyermekeinek cipővel, ruhával való ellátása volt. A jótékony egyletek közös hölgybizottsága véleménye alapján most osztották szét az ajánlékokat a következőképpen: 21 öltönyt és 45 pár harisnyát juttattak az állami gyermekek részére, a többi anyagot a létszámnak megfelelően osztották fel az egyes felekezetek szegény gyermekei között; 35 pár cipőt utaltak ki a róm. kath. elemi iskola szegény tanulói részére, 30 pár a zárdának, 13 pár cipő az evangélikus elemi iskola részére, 13 pár a református elemi iskolának, 9 pár cipő pedig a zsidó szegény elemi iskolások részére lett kiutalva. Mint értesülünk, januárban a Szold-féle segélyakcióból befolyt, illetve összegyűjtött termények kiosztása is sorra kerül a megállapított listák alapján.

— **Hadifoglyaink érkezése.** Folyó hó 14-én délelőtt 602 hadifogoly érkezett a pápai állomásra. A volt hadifoglyok Passau felől jöttek a legjobb hangulatban voltak. Vonatjuk délután 2 órakor tovább indult a csóti leszerelő táborba.

— **Dohányos emberek munkabírása.** Angliában érdekes kísérleteket folytattak az erős dohányosok munkabíráására vonatkozólag. A kísérleteket táviróhivatalnokok megfigyelésével végezték és az eredmény az, hogy az erős dohányosok az első órákban kitűnően dolgoznak, jobban, mint a nemfűstülők. A munkaképességük azonban a nap későbbi óráiban rendkívül csökken és az összteljesítmény mégis jobb a nemdohányzóknál.

— **Belgiumba küldhetünk postacsomagokat.** A posta vezérigazgatóságának értesítése szerint január elsején Magyarország és Belgium között megindult a postai csomagforgalom, úgyszintén küldhetők Belgiumba értékelek is.

— **Az egyetemi előadások kezdete.** A budapesti tudományegyetemen a második félévre szóló beiratkozások január 20-án kezdődnek és február 1-ig tartanak; az előadások február hó 3-án kezdik meg az egyes karokon.

— **Munkások továbbképzése.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet, okulva a közelmúlt tanulságain, a munkásoknak gyakorlati mérnökök által való továbbképzését tervezi. E szerint a szakmai továbbképzést előkészítő tanfolyamok előznek meg. A tanfolyamokat az egyes gyárakban szándékoznak rendezni. A tervet a kereskedelemügyi miniszter jóakarattal fogadta és támogatását kilátásba helyezte. Az előadó vállalati mérnököket előadóképző tanfolyamon a Mérnök-Egylet fogja kiképezni. A tanfolyam végzéséről a terv szerint a munkások bizonyítványt kapnak és a jelesebb eredményt felmutató hallgató jutalomban részesül.

— **Vasuti díjkedvezmények.** Az államvasutak igazgatósága most közölte az 1921-re milyen utárrányon, milyen cikkekre engedélyezett díjkedvezményeket. A kedvezményben részesített cikkek között, cukorrépaszelet, friss főzelék; terméskő, téglá, fa, szőlőtörköly, hírlapcsomagok, friss burgonya szerepelnek.

— **PéNZ találatot;** tulajdonosa jelentkezék a rendőrségen.

— **A magyar munka sikere Svédországban.** Stokholmi távirat jelenti, hogy a múlt év őszén Ingeborg svéd hercegnő védnöksége alatt rendezett stockholmi magyar kézimunka-kiállítás igen szép anyagi és erkölcsi sikerrel végződött. A kiállításon Magyarország mint integráns egész szerepelt, amennyiben a toroczkói, kalotaszegi és nyitrai kézimunkák együtt jelentek meg a somogyi és halasi csipkékkel. A svéd sajtó legelőkelőbb orgánumai elragadtatással írnak a kiállított tárgyak szépségéről és a legmelegebb rokonszenv hangján emlékeznek meg Magyarországról. Azt írják, hogy Magyarországon, ahol mindenki nélkülöz, szegénynek tartják a koldulást, de a magyar

asszonyok megtalálták a módját, hogy munkával keressék meg kenyerüket és ne szorulanak alalmazására. Felelünk, hogy Erdélyben két milliárd magyar foglalkozik textilművészettel. Nem érdektelen feljegyezni; a Socialdemokrata című lap hosszabb cikkben méltatja a magyar népművészetet.

— **A sáska irtásáról** szóló törvény értelmében azoknak a községeknek határait, ahol a marokkói sáska már az előző években is károkat okozott, felügyelet alá kell helyezni. A földművelésügyi miniszter elrendelte tehát, hogy Kaba, Nádudvar, Tiszacsege, Pély, Tarnaszentmiklós, Jászkisér, Kunmadaras, Nagykőrű, Törökszentmiklós, Tiszapolgár községek, valamint a Hortobágypuszta és Debreczen város egész külterületére április hó 15-től július hó 31-ig a legszigorubb hatósági felügyelet alatt tartassék. Ha e területeken valamelyik sáskafaj felépését észlelnék, arról a közvetlen felettes hatóságoknak azonnal kötelesek jelentést tenni és a m. kir. rovartani állomáshoz föl kell küldeni a rovarokból néhány példányt.

— **Munkanélküliek figyelmébe!** Értésitem a város munkanélkül levő egyéneit, hogy a pápa-ugodi hitbizományi uradalom ugodi erdejében a tűzifa-kitermelési munkálat kezdetét veszi, hol a munkanélküliek elhelyezést nyerhetnek. Díjazás: 1 méter (100 cm. széles és 105 cm. magas) tűzifa kitermelése után 35 K. A rőzsafa kitermeléséért méterenként 15 K, ezenkívül minden 100 méter tűzifa kitermelése után 4 méter rőzsafa ingyen. Elhelyezésről az ugodi erdőmesteri hivatal gondoskodik. Szerzőjöt a munkások kötelesek magukkal vinni. Jelentkezés a városi fahivatalban (Városmajor) szombatn d. e. 11—2 óráig.

— **Kiszolgáltatók fegyverek.** Németország kiszolgáltatót 41.000 ágyut, 30.000 félig kész ágyúcsövet, 160.000 gépfegyvert, 2 millió 800.000 kézi fegyvert, 25.000 repülőgépmotort, 16.000 repülőgépet, valamennyi tengeraltjáró naszádot és úgyszólván az egész hadiflótát.

— **Mennek a galíciaiak.** Alapos tisztító munkát végez a rendőrség a Pápan „ragadt” galíciaiak között. Folyó hó 13-án ismét egy kisebb transzportot indított útnak a pilis-csabai gyűjtőláborba, ahonnet szűkebb hazájukba toloncolják őket.

— **Magyar és cseh középiskolák.** A Felvidéken összesen 38 középiskola működik. Ebből gimnázium: magyar 1, cseh 2; reáliskola: magyar 3, cseh 5; reálgimnázium: magyar 3, cseh 24. Az arány tehát 7:31. Megjegyzendő azonban, hogy a magyar iskolák közé számítják a németeket is, például a 3 reáliskola közt csak 1 van teljesen magyar, 1 német és 1 német-magyar tanítási nyelvű. Jellemző a csehek igazságérzetére, hogy amikor hamisítással a magyar és német lakosság számát 31 százalékban mutatták ki az 1921. évi közoktatásügyi költségvetésben, csak 18 százalékot állapítanak meg a felvidéki magyar középiskolák fenntartására.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Felsőiskolai könyvnyomda.

Gyimóti-ut 1. számú ház,

(Szélesvívznél) gazdálkodási célokra kiválóan alkalmas, nagy udvarral s kerttel **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítás Brenner Ernőnél Rákóczi-utca 6. szám alatt nyerhető.

A vidéken
200—250 holdas birtok
kerestetik megvételre.
Cím a kiadóhivatalban.

Mindenes szakácsnő
szerény háztartás vezetésére plebániára kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban.

CEMENTLAPOKAT,
CEMENTCSÖVEKET,
KUTGYÜRÜKET,
ETETŐ- ÉS ITATÓ-
VÁLYUKAT
készít és raktáron tart
CZIFRA JÓZSEF
cementáru-gyára
PÁPA, Anna-tér 9. sz.
Telefonszám: 123.

A DUNÁNTULI HAZÁNK
részére
lapkézbesítésre
ügyes, szorgalmas kufatófiu jó díjazással felvótetik.

Jelentkezés a kiadóhivatalban Jókai-u. 15.

Mielőtt
gépeit
eladja, vagy gépet venni
szándékozik: forduljon
HUTFLESZ JENŐ
műszaki és gépkereskedelmi vállalatához
PÁPA, Fő-utca 19. szám.

Ventillátorok. Dinamók. Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyzereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.
Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Házitelefón.